УДК 65.011.42

КОРОЛЕВА В.В.

РАЦИОНАЛИЗАЦИЯ И ИЗОБРЕТАТЕЛЬСТВО НА ПРЕДПРИЯТИИ

В наше время, когда человеческому фактору отводится основная роль в ускорении технического прогресса, рационализация и изобретательство могут стать одним из рычагов приведения этого процесса в действие. Сейчас изобретательству и рационализации придается очень большое значение.

Рационализаторское предложение — это техническое решение, являющееся новым и полезным для данного предприятия и предусматривающее изменение конструкции изделий, технологии производства, улучшение использования сырья и материалов и т. д.

Предложение признается полезным, если его использование на данном предприятии позволяет получить экономический, технический или иной положительный эффект. Не признаются рационализаторскими предложения, использование которых может привести к снижению надежности, долговечности и других показателей качества. Изобретением признается новое, обладающее существенными отличиями от старого техническое решение задачи в любой области народного хозяйства, дающее положительный эффект.

Объектом изобретения могут являться: новое устройство, способ, вещество, а также применение известных ранее устройств, способов, веществ по новому назначению. Не признаются изобретениями решения, противоречащие общественным интересам, а также явно бесполезные.

Автор открытия, получивший диплом, автор изобретения, получивший авторское свидетельство, и автор рационализаторского предложения, которому выдано удостоверение, имеют право на вознаграждение.

Экономия от использования изобретений и рационализаторских предложений, создающих экономию, определяется в соответствии с методикой определения экономической эффективности использования в народном хозяйстве новой техники, изобретений и рационализаторских предложений.

Размер вознаграждения за изобретения и рационализаторские предложения, не создающие экономии, определяется в соответствии с инструкцией по определению размера вознаграждения за изобретения и рационализаторские предложения, не создающие экономии. Если по окончании экспериментальной проверки изобретение или рационализаторское предложение признано годным для промышленной эксплуатации, оно считается использованным со дня передачи образца (партии, серии), способа (технологии) в эксплуатацию.

Если изобретение или рационализаторское предложение, ранее изготовленное и апробированное, используется в опытном образце (партии, се-

рии), способе (технологии) или при его испытании, оно считается использованным.

УДК 330.322.55

КОРОСТАШОВЕЦЬ В.В.

УРАХУВАННЯ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ПРИ ОЦІНЦІ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ

При оцінці ефективності інвестицій, спеціалісти, які проводять аналіз ефективності інвестицій, часто стикаються з невизначеністю, що виникає внаслідок того, що проект реалізується на протязі певного відрізку часу. За цей час можуть зрости витрати на реалізацію проекту, виникнути форс-мажорні обставини або змінитися інші фактори, які впливають на хід протікання проекту.

Вирішення проблеми невизначеності, на мою думку, слід розпочинати з визначення самого поняття «невизначеність». Цьому присвячено багато наукових творів, зокрема цю проблему розглядали такі вчені як Найт Ф.Х., Булатов А.С., Савчук В.П., Віленский П.Л., але єдиний підхід та трактування поняття «невизначеність» відсутні. Так, Савчук В.П. під невизначеністю розуміє стан неоднозначності розвитку певних подій у майбутньому. Згідно Булатова А.С., невизначеність - це ситуація, що не піддається оцінці, яка ускладнює вибір варіантів, поведінку учасників господарської діяльності. На нашу думку, найбільш простим для розуміння є визначення Віленського П.Л., а саме, невизначеність – це не відсутність інформації щодо умов реалізації проекту, а неповнота чи неточність отриманої інформації.

Невизначеність в капітальному інвестуванні може негативно вплинути на фінансовий стан підприємства, а і на всю його основну діяльність. Необхідно найбільш повно використовувати наявну інформацію, використовуючи найрізноманітніші методи оцінки, це дасть можливість врахувати невизначеність.

З ціллю виявлення недоліків існуючих методів аналізу ефективності інвестицій був проведений аналіз цих методів. Найбільш поширеними методами оцінки ефективності інвестицій в умовах невизначеності являються наступні методи: метод коректування ставки дисконтування (премія за ризик), метод достовірних еквівалентів, аналіз чуттєвості показників ефективності, метод сценаріїв, побудова «дерева рішень», метод теорії ігор, імітаційне моделювання по методу Монте-Карло. Проведений аналіз виявив наступні недоліки даних методів:

- при використанні методу коректування ставки дисконтування, різні види невизначеності формалізуються у вигляді премії за ризик, що включа-